

وجدعظیمیایا دبیر گروه اقتصاد

باشند،احساس مسئولیت و پاسخگویی ایجاد می‌کند. این شفافیت سهامداران را قادر می‌سازد تا سلامت مالی، سودآوری و کارایی این شرکت‌ها را ارزیابی کنند که منجر به تصمیم‌گیری بهتر و بهبود عملکرد می‌شود. در نتیجه،شرکت‌های دولتی با عملکرد خوب به رشد کلی اقتصاد کشور کمک می‌کنند.هفته جاری برای سومین سال پیاپی، صورت‌های مالی سال مالی جدید شرکت‌های دولتی در سامانه کدال بارگزاری شد و هزار شرکت صورت‌های مالی خود را برای اولین بار منتشر یا به روزرسانی کردند. در صفحه پیش‌رو به مزایا و اهمیت این رویکرد پرداخته‌ایم.

حرکت به سمت سوددهی شرکت‌های دولتی با شفافیت عملکرد

شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی از طریق انتشار صورت‌های مالی چندین مزیت قابل توجه به همراه دارد. عملکرد شرکت را بهبود می‌بخشد، اقتصاد را تقویت می‌کند، ناکارآمدی و فساد را کاهش می‌دهد، سیاست‌گذاری بهتر را تسهیل می‌کند و بهره‌وری را افزایش می‌دهد. اقدامات دولت سیزدهم برای ارتقای شفافیت نتایج مثبتی به همراه داشته‌است و چندین شرکت دولتی از زیان‌ده بودن خارج به سوددهی رسیدند. در آینده، ادامه اولویت‌دادن به شفافیت برای تضمین رشد و موفقیت پایدار شرکت‌های دولتی و کل اقتصاد بسیار مهم است.

شفافیت نقش مهمی در هر سامانی از جمله شرکت‌های دولتی ایفا می‌کند. با انتشار عمومی صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی، عموم مردم به اطلاعات حیاتی در مورد عملکرد آنها دسترسی پیدا می‌کنند. مزیت‌های شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی، تأثیر آن در بهبود اقتصاد کشور، کاهش ناکارآمدی و فساد، تسهیل سیاست‌گذاری بهتر و افزایش بهره‌وری موضوعاتی است که در این زمینه مورد توجه قرار دارند. شفافیت در صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی برای بهبود عملکرد آنها و در نتیجه بهبود وضعیت کلی اقتصاد ضروری است. هنگامی که اطلاعات مالی در دسترس عموم قرار می‌گیرد، به ذینفعان اجازه می‌دهد تا عملکرد شرکت را به طور عمیق‌تری ارزیابی کنند. این منجر به افزایش پاسخگویی می‌شود و شرکت‌های دولتی را تشویق می‌کند تا شیوه‌های تجاری کارآمدتری را اتخاذ کنند. علاوه بر این، شفافیت سرمایه‌گذاران را قادر می‌سازد تا تصمیمات آگاهانه‌ای در مورد سرمایه‌گذاری در این شرکت‌ها اتخاذ کنند. این به خود باعث جذب سرمایه‌گذاری بیشتر، افزایش رشد اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی می‌شود. با افزایش عمومی صورت‌های مالی، شرکت‌های دولتی می‌توانند اعتماد و اطمینان سرمایه‌گذاران را تقویت و به دست آورند و به فضای سرمایه‌گذاری مطلوب‌تری منجر شوند.

همچنین شفافیت در صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی به عنوان ابزاری قدرتمند در کاهش ناکارآمدی و فساد عمل می‌کند. زمانی که شرکت‌ها ملزم به افشای اطلاعات مالی خود هستند، سیستمی از چک و تعادل ایجاد می‌کند که به جلوگیری از سوءمدیریت و سوءاستفاده از وجوه کمک می‌کند. نظارت عمومی که با شفافیت همراه است به عنوان یک عامل بازدارنده در برابر اقدامات فاسد عمل می‌کند. با اجازدادن به عموم مردم برای دسترسی به صورت‌های مالی، شرکت‌های دولتی در قبال اقدامات خود پاسخگو هستند. این مسئولیت‌پذیری فرهنگ شفافیت و صداقت را تقویت می‌کند. همچنین کارکنان این شرکت‌ها را تشویق می‌کند تا اخلاقی و مسئولانه عمل کنند، زیرا می‌دانند که اقدامات آنها از سوی مردم نظارت می‌شود. دولت سیزدهم در راستای شفاف‌سازی عملکرد شرکت‌های دولتی، گام‌های مهمی برداشته‌است. این اقدامات بی‌سابقه و نشان‌دهنده تعهد دولت به بهبود پاسخگویی و کارایی این شرکت‌ها بوده‌است. دولت سیزدهم با اجرای اقداماتی مانند انتشار اجباری صورت‌های مالی، چارچوبی را ایجاد کرده‌است که اطلاعات دقیق و موثق در اختیار عموم قرار می‌گیرد. این شفافیت نقش حیاتی در تبدیل شرکت‌های دولتی زیان‌ده به شرکت‌های سودآور داشته‌است. در طول سال گذشته، ۲۸ شرکت دولتی با موفقیت زیان خود را کاهش داده و به‌نهادهای سودآور تبدیل شده‌اند. شفافیت در پارامترهای مالی و عملکرد شرکت‌های دولتی، سیاستگذاران را قادر می‌سازد تا تصمیمات بهتری اتخاذ کنند و با دسترسی به داده‌های جامع عملکرد این شرکت‌ها می‌توانند زمینه‌های بهبود را شناسایی کرده و استراتژی‌های مؤثرتری توسعه دهند. با صورت‌های مالی شفاف، سیاستگذاران می‌توانند اثربخشی سیاست‌های موجود را ارزیابی کرده و تعدیلات لازم را انجام دهند که این منجر به تخصیص بهتر منابع، سرمایه‌گذاری‌های هدفمند و بهبود چارچوب‌های نظارتی می‌شود. در نهایت، اطلاعات مالی شفاف به سیاستگذاران قدرت می‌دهد تا سیاست‌های بهینه‌تری برای هر بخش اقتصادی ایجاد کنند.

■ افزایش بهره‌وری و پرداخت‌های مبتنی بر عملکرد یکی از مزایای قابل توجه شفافیت افزایش چشمگیر بهره‌وری در شرکت‌های دولتی است. شفافیت با کاهش زیان و تبدیل آنها به نهادهای سودآور، به ایجاد یک سیستم پرداخت مبتنی بر عملکرد کمک می‌کند. این کارکنان را تشویق می‌کند تا برای نتایج بهتر تلاش کنند و بر این اساس به تلاش‌های آنها پاداش می‌دهد. وقتی صورت‌های مالی شفاف باشد، کارکنان می‌توانند ارتباط مستقیم بین عملکرد خود و موفقیت مالی شرکت را ببینند. این به آنها انگیزه می‌دهد تا کارآمدتر کار کنند، به طور مؤثر همکاری و نوآوری کنند. در نتیجه، سطح بهره‌وری افزایش می‌یابد که منجر به بهبود عملکرد کلی شرکت می‌شود.

دولت سیزدهم گام‌های قابل توجهی برای افزایش شفافیت شرکت‌های دولتی و عمومی برداشته‌است و به باور اهالی فن یا اولویت‌دادن به انضباط مالی و سختگیری در شفافیت عملکرد، به نتایج قابل توجهی دست یافته‌اند. طی سال گذشته ۴۸ شرکت دولتی زیان‌ده به نهادهای سودآور تبدیل شده‌اند. همچنین ۱۲۲ شرکت دولتی که برای سال‌های متوالی زیان انباشته بودند با موفقیت به سمت سودآوری حرکت کرده و زیان خود را کاهش دادند. این اقدامات نشان‌دهنده تأثیر مثبتی است که شفافیت می‌تواند بر عملکرد مالی شرکت‌های دولتی داشته باشد. این تغییر از زیان به سودآوری در شرکت‌های دولتی یک دستاورد قابل توجه برای دولت به شمار می‌رود، زیرا نه تنها اقتصاد کلی را تقویت می‌کند، بلکه اثربخشی شفافیت را در بهبود عملکرد نشان می‌دهد.

شفافیت نقش مهمی در بهبود عملکرد شرکت‌های دولتی ایفا و به نوبه خود به رشد کلی اقتصاد یک کشور کمک می‌کند. با انتشار عمومی صورت‌های مالی این شرکت‌ها، عموم مردم بینشی نسبت به عملیات آنها به دست می‌آورند که مسئولیت‌پذیری را تقویت، ناکارآمدی را کاهش، فساد را مهار و امکان نظارت بهتر را فراهم می‌کند. از همین رو در سال ۱۴۰۰ پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، مسیر شفافیت بر عملکرد شرکت‌های دولتی با حجم بسیار بالای مدیران دولتی و همچنین منابع و دارایی‌های در دسترس کلید خورد، موضوعی که موجب شده پس از دو سال شفافیت عملکردی و اولویت یافتن انضباط مالی، بالاخره شاهد نتایج مثبت و مهم این سختگیری در شفافیت باشیم و تعداد زیادی از شرکت‌های دولتی برای اولین بار بعد از سال‌ها، از زیان‌دهی خارج شوند یا به سمت کاهش زیان انباشته خود حرکت کنند.

■ کاهش ناکارآمدی و فساد

شفافیت در صورت‌های مالی به عنوان ابزاری قدرتمند در کاهش ناکارآمدی و فساد در شرکت‌های دولتی عمل می‌کند. زمانی که شرکت‌ها ملزم به افشای اطلاعات مالی خود هستند، شرکت در روش‌های متقلبانه یا سوءمدیریت وجوه برای آنها سخت‌تر می‌شود. نظارت عمومی به عنوان یک عامل بازدارنده عمل می‌کند و این شرکت‌ها را مجبور می‌کند که کنترل‌های داخلی قوی‌تری اتخاذ و استانداردهای اخلاقی را رعایت کنند. با به حداقل رساندن ناکارآمدی‌ها و مهار فساد، شفافیت صورت‌های مالی تضمین می‌کند که شرکت‌های دولتی کارآمدتر عمل می‌کنند.

■ ایجاد نظارت و پاسخگویی نسبت به عملکرد تک تک مدیران دولتی

شفافیت صورت‌های مالی در شرکت‌های دولتی و عمومی به ایجاد سیستم نظارت و پاسخگویی کمک می‌کند. زمانی که عموم مردم به این اطلاعات دسترسی داشته باشند، آنها را قادر می‌سازد تا بر عملکرد این شرکت‌ها نظارت کنند و آنها را در قبال اقدامات خود پاسخگو بدانند. علاوه بر این، ذینفعان خارجی مانند نهادهای نظارتی و حسابرسان، می‌توانند صورت‌های مالی را برای اطمینان از انطباق با الزامات قانونی و استانداردهای اخلاقی بررسی کنند. این نظارت محیطی را ایجاد می‌کند که در آن شرکت‌های دولتی بیشتر به نفع عموم عمل کنند.

■ نقش محوری شفافیت و انتشار عمومی

صورت‌های مالی در شرکت‌های دولتی

نقش کلیدی شفافیت صورت‌های مالی در شرکت‌های دولتی و عمومی را نمی‌توان نادیده گرفت. با انتشار عمومی صورت‌های مالی این شرکت‌ها، عموم مردم بینشی نسبت به سلامت مالی و عملکرد این شرکت‌ها به دست می‌آورند. این شفافیت امکان درک و ارزیابی بیشتر از کارایی و اثربخشی شرکت‌های دولتی را فراهم می‌کند و مردم را قادر می‌سازد تا هر گونه ناکارآمدی یا فساد را که ممکن است در این سازمان‌ها رخ دهد، شناسایی و رسیدگی کنند. شفافیت صورت‌های مالی همچنین باعث ایجاد یک سیستم نظارتی از سوی مردم می‌شود، زیرا اطلاعات لازم برای پاسخگویی این

اقتصادسپاری

سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۵۲۳۰۶

«جوان» از نتایج شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی بعد از ۲ سال گزارش می‌دهد

معجزه شفافیت زیان شرکت‌های دولتی را علاج کرد

طی سال گذشته، ۴۸ شرکت دولتی زیان‌ده به نهادهای سودآور تبدیل شده‌اند و ۱۲۲ شرکت دولتی زیان‌دهی سال‌های گذشته خود را کاهش دادند

کارایی عملیاتی این شرکت‌ها را فراهم می‌کند. این درک، ذینفعان را قادر می‌سازد تا زمینه‌های بهبود را شناسایی کرده و استراتژی‌هایی را برای افزایش بهره‌وری اجرا کنند.

■ شفافیت صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی برای ایجاد حاکمیت شرکتی برای آریین‌نژاد کارشناس اقتصاد مالی در رابطه با اهمیت شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی به «جوان»

می‌گوید: «شفافیت در صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی نه تنها حاکمیت شرکتی را بهبود می‌بخشد، بهره‌وری را عملکرد مدیران دولتی را بهبود می‌بخشد، بهره‌وری را ارتقا می‌بخشد. بهره‌وری در استفاده از دارایی‌های دولتی

را بهبود می‌بخشد و منابع جدیدی برای بودجه دولتی از طریق افزایش سودآوری شرکت‌های دولتی ایجاد می‌کند. شفافیت صورت‌های مالی پایه و اساس استقرار شیوه‌های حاکمیت شرکتی قوی در شرکت‌های دولتی را می‌سازد. این شرکت‌ها با افشای عمومی صورت‌های مالی می‌توانند زمینه‌های بهبود را شناسایی کرده و اقداماتی را برای ارتقای عملکرد شرکت‌های دولتی

ایجاد می‌کنند.»

■ بهبود عملکرد مدیران دولتی

آریین‌نژاد می‌افزاید: «شفافیت در صورت‌های مالی، مدیران دولتی را قادر می‌سازد تا در قبال تصمیمات و اقدامات

خود پاسخگو باشند. هنگامی که عملکرد شرکت‌های دولتی شفاف شود، ارزیابی اثربخشی استراتژی‌های

مدیریت آسان‌تر می‌شود. این ارزیابی می‌تواند منجر به تصمیم‌گیری بهتر و بهبود عملکرد زیرامیران برای دستیابی به نتایج مالی مثبت انگیزه دارند. علاوه بر این،

نظارت عمومی مدیران دولتی را تشویق می‌کند تا بهترین شیوه‌ها و رویکردهای نوآورانه را اتخاذ کنند و در نهایت

عملکرد آنها را افزایش دهند»

■ حرکت به سمت بهره‌وری بیشتر

آریین‌نژاد در رابطه با بهره‌وری حاصل از شفافیت صورت‌های مالی تصریح می‌کند: «شفافیت صورت‌های مالی نقشی اساسی در سوق دادن شرکت‌های دولتی به سمت بهره‌وری بیشتر ایفا می‌کند. زمانی که اطلاعات مالی به صورت عمومی در دسترس باشد، امکان درک بهتر وضعیت مالی و

تخصصی نداشته باشند، اما قطعاً انتشار صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی مزیت‌های زیادی به لحاظ ایجاد شفافیت در فضای اقتصادی کشور دارد و مورد استقبال قرار می‌گیرد.

محمودی گفت: یکی از مهم‌ترین مزیت‌های انتشار صورت‌های مالی این است که دولت خود به عنوان متولی این شرکت‌ها متوجه می‌شود که شرکت‌های دولتی هر کدام چه وضعیتی دارند و چه طور عمل می‌کنند.

به گفته وی شرکت‌های دولتی عموماً به ارائه خدمات اساسی مهم و حاکمیتی می‌پردازند. آنها جزو آن دسته از شرکت‌هایی هستند که دولت تشخیص داده‌است در حوزه حاکمیت باقی بمانند. بنابراین شفاف‌سازی عملکرد همه آنها و انتشار صورت‌های مالی‌شان اهمیت دارد.

محمودی گفت: وقتی وقتی اطلاعات شرکت‌های دولتی و عمومی در دسترس قرار می‌گیرد، سیاستگذاران می‌توانند در مورد این موضوع که آیا حوزه فعالیت شرکت به مسائل حاکمیتی ربط دارد یا خیر تصمیم‌گیری کنند و اگر نیاز بود آن شرکت را از حوزه حکمرانی دولت خارج کنند و به بخش خصوصی ببالرند.

شرکت‌ها را در اختیار آنها قرار می‌دهد. با دسترسی به داده‌های مالی، شهروندان می‌توانند عملکرد را ارزیابی کرده و در مورد مدیریت نهادهای دولتی قضاوت آگاهانه داشته باشند. این امر بر شرکت‌ها برای عملکرد خوب فشار می‌آورد و احتمال سوءاستفاده از بودجه را کاهش می‌دهد.

همچنین برای بهبود بیشتر عملکرد شرکت‌های دولتی، استفاده از تخصص مراکز تحقیقاتی ضروری است. این مراکز می‌توانند صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی و دولتی را تجزیه و تحلیل کرده و بینش‌ها و توصیه‌های ارزشمندی را ارائه دهند. با انجام تحقیقات عمیق، این مراکز می‌توانند زمینه‌های بهبود را شناسایی کنند. استراتژی‌هایی را برای مدیریت مالی بهتر پیشنهاد کنند و اقداماتی را برای بهبود عملکرد کلی پیشنهاد دهند.

همکاری بین مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های دولتی می‌تواند به بهبود مستمر و رشد پایدار منجر شود. مزایای کلیدی شفافیت صورت‌های مالی در شرکت‌های دولتی و اقدامات انجام شده از سوی دولت سیزدهم برای

محمد آریین‌نژاد

کارشناس ارشد اقتصاد مالی

تعهد دولت به شفافیت نقش مهمی در تقویت اقتصاد و رسیدگی به نا کارآمدی‌ها داشته‌است، چرا که با علنی کردن صورت‌های مالی، شفافیت خود را به پاسخگویی نشان داده و اساس سیاست‌های بهینه‌تر در هر بخش اقتصادی را پیش‌ریزی کرده‌است. دولت با پاسخگویی این شرکت‌ها و اجرای سیستم‌های پرداخت مبتنی بر عملکرد، انگیزه بهره‌وری و ایجاد فرهنگ کارآمدی را در این سازمان‌ها ایجاد کرده‌است